

DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT IN HET OMGEVINGSPLAN

mr. Wiebe van de Rijt

27 mei 2025

Hekkel

man advocaten | notarissen

**DUIDELIJK
HEKKELMAN.**

WEBINARREEKS 2025

- **De milieubelastende activiteit in het omgevingsplan**

27 mei 2025

- **Geluid onder de Omgevingswet**

12 juni 2025

- **Water onder de Omgevingswet**

19 juni 2025

- **MER onder de Omgevingswet**

3 juli 2025

- **Nieuwe VNG-brochure**

8 juli 2025

- **Provinciale instructies?! Tips voor de gemeentelijke praktijk**

11 september 2025

- **Klimaatadaptatie en duurzaamheid**

2 oktober 2025

- **Vergunningsvrij bouwen en Wkb**

9 oktober 2025

- **Voorkeursrechten onder de Omgevingswet**

28 oktober 2025

WEBINARREEKS 2025

- **Handhaving onder de Omgevingswet**

13 november 2025

- **Bibob onder de Omgevingswet**

27 november 2025

- **Het maken van een omgevingsplan**

4 december 2025

- **Kostenverhaal onder de Omgevingswet**

11 december 2025

- **Planschade onder de Omgevingswet**

16 december 2025

INHOUD

- Inleiding – Omgevingswet en milieu
 - Milieu(normen) in het omgevingsplan van rechtswege
 - Milieu(normen) in het nieuwe deel van het omgevingsplan
 - Bopa en (milieu)instructieregels
 - Creëren en verdelen van schaarse milieugebruiksruimte via het omgevingsplan
 - Afsluitende observaties
-
- Dit webinar is een **vervolg** op het webinar **Van inrichting naar MBA**
(15 april 2025)

INLEIDING – OMGEVINGSWET EN MILIEU

OMGEVINGSWET EN MILIEU

Artikel 1.3 Ow

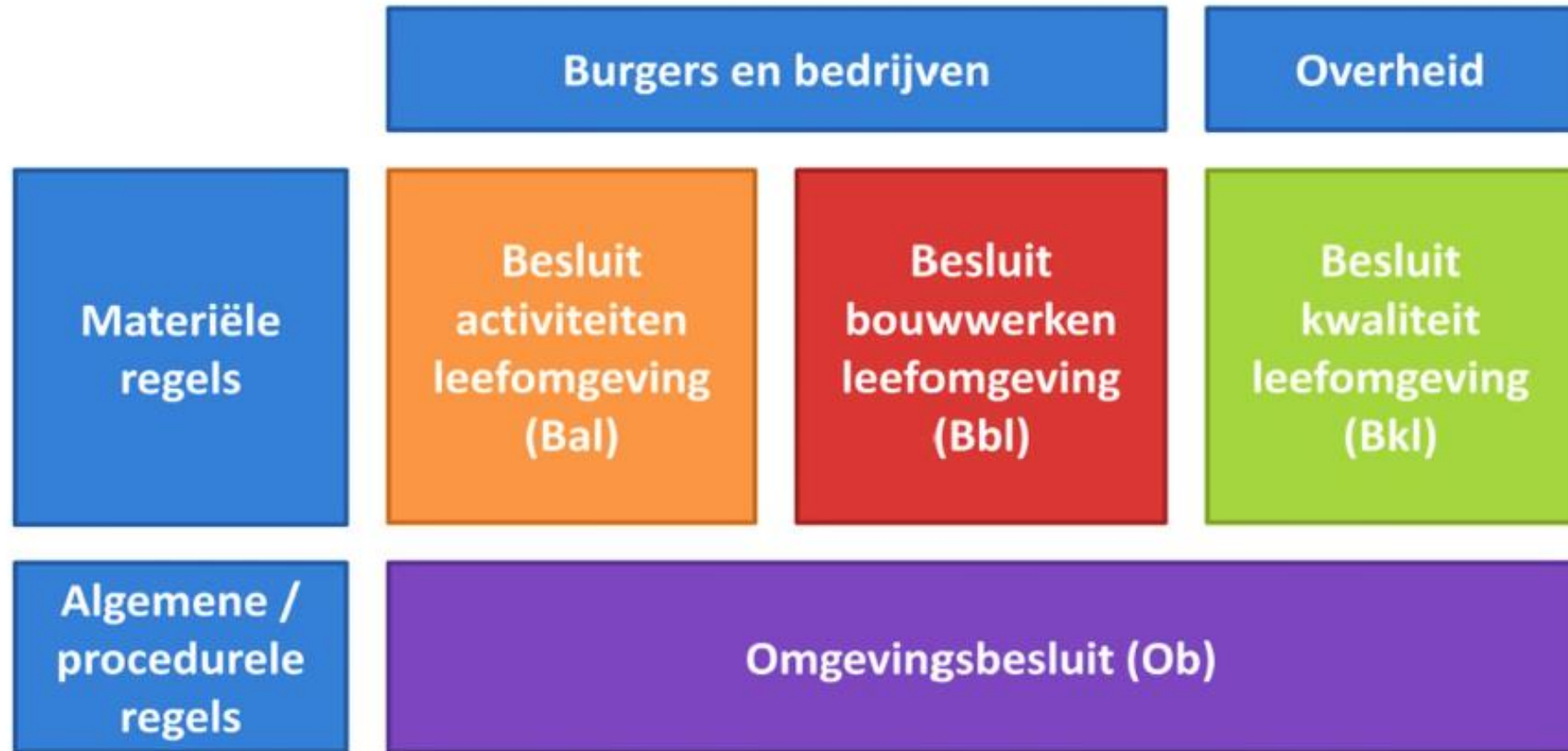
Artikel 1.3. (maatschappelijke doelen van de wet)

4

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

AMVB'S

HOOFDSPOOR: AMVB'S

- Besluit activiteiten leefomgeving
Stelt rechtstreeks werkende rijksregels over activiteiten in de fysieke leefomgeving aan burgers, bedrijven en overheden in de rol van initiatiefnemer. Het gaat vooral om milieubelastende activiteiten en wateractiviteiten.
- Besluit bouwwerken leefomgeving
Stelt algemene, rechtstreeks werkende regels aan activiteiten met betrekking tot bouwwerken, zoals bouwen en slopen. Besluit gericht op een ieder die deze activiteiten uitvoert. Praktijk: burgers en bedrijven.
- Besluit kwaliteit leefomgeving
Richt zich tot bestuursorganen. Inhoudelijke normen voor de bestuurlijke taakuitoefening en besluitvorming.
- Het Omgevingsbesluit
Bevat algemene en procedurele bepalingen voor de uitwerking van de instrumenten van Ow die voor een ieder van belang zijn.

BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

- Art. 4.3 lid 1 Ow → activiteiten waarvoor algemene rijksregels *moeten* worden gesteld

Artikel 4.3. (grondslag rijksregels)

1 Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de volgende activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving:

- a.** bouwactiviteiten, sloopactiviteiten en het gebruik en het in stand houden van bouwwerken,
- b.** milieubelastende activiteiten,

- Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevat Rijksregels over milieubelastende activiteiten
- *“milieubelastende activiteit: activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit;” (bijlage bij de Omgevingswet).*
- Regels gelden direct voor burgers, bedrijven en overheden die deze activiteiten uitvoeren
- Voornamelijk algemene regels

BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

- Aanwijzing milieubelastende activiteiten waaraan Rijk regels stelt
- Aanwijzing bevoegd gezag voor algemene rijksregels m.b.t. milieubelastende activiteiten
- Aanwijzing vergunningplichtige milieubelastende activiteiten
- Algemene Rijksregels voor milieubelastende activiteiten
- Uitgangspunt: **minder** algemene rijksregels (zoals voorheen in het Activiteitenbesluit) en **méér** activiteiten decentraal gereguleerd. 'Decentraal, tenzij' (artikel 2.3 Ow)

BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

Het Bal bevat rechtstreeks werkende milieuregels en vergunningplichten voor de in het Bal aangewezen milieubelastende activiteiten (MBA's)

Rijksregels en vergunningplichten in Bal (voor MBA's) ingegeven vanuit:

1. verschillende Europese richtlijnen. Onder andere:

- de Seveso-richtlijn,
- de Richtlijn industriële emissies,
- de Kaderrichtlijn afvalstoffen en
- de m.e.r.-richtlijn
- etc.

2. belang van stellen van regels die locatie**on**afhankelijk zijn. Oftewel regels die zien op de laatste stand der techniek (bijv. bij stookinstallaties, tankstations, opslagtanks etc.)

BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

Wat is dan de rol van het omgevingsplan als het gaat om milieunormering?

- Regels die **wél locatieafhankelijk** zijn, horen thuis in het omgevingsplan
 - denk hierbij o.a. aan geluid- en geurnormen, afstanden tot kwetsbare objecten etc.

Gevolg?

- Merendeel milieueffecten van MBA's aanwezen in het Bal worden rechtstreeks via het omgevingsplan genormeerd.

Aandachtspunt

- Het Bal is voor de milieuregelgeving voor de in het Bal aangewezen MBA's dus **niet** uitputtend.

BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

Aandachtspunt

Het Bal bevat **alleen** milieuregels (en eventueel een vergunningplicht) voor die milieubelastende activiteiten die op rijksniveau geregeld moeten worden.

Voorbeelden van **niet-aangewezen** activiteiten:

- hotels, pensions, conferentieoord, restaurants, cafetaria's, snackbars, cateringbedrijven, cafés, discotheken, concertpodia, muziektheaters, evenementenhallen, verblijfsrecreatie, dagrecreatie en sportfaciliteiten, detailhandel en ambachten, supermarkten en bouwmarkten, onderwijs- en kantoorgebouwen, dierenpensions, dierenasiels, dierenklinieken, hondenfokkers of -trainers, hobbymatig houden van dieren, maneges.
- De milieuregels voor deze activiteiten worden gesteld in het **omgevingsplan**, als dat nodig is:
 - vanwege een instructieregel;
 - met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties

SAMENVATTEND MBA IN HET BAL

Uitgangspunt Ow: **minder** algemene rijksregels (zoals voorheen in het Activiteitenbesluit) en **méér** activiteiten decentraal gereguleerd. 'Decentraal, tenzij' (artikel 2.3 Ow)

Voor MBA's kunnen dus **verschillende** regels gelden:

→ Centrale rijksregels: in het Bal → gelden **alléén** voor aangewezen MBA's in H3 Bal.

→ Decentrale regels: in het Omgevingsplan

→ milieuaspecten van de in H3 van het Bal aangewezen MBA's die zich naar hun aard meer voor een lokale afweging lenen. O.a. geur, trillingen en geluid.

→ milieuaspecten van de **niet** in H3 van het Bal aangewezen MBA's.

BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING

BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING

- Inhoudelijke normen voor de leefomgeving gericht tot gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk
 - Vaststellen omgevingswaarden
 - Stellen van instructieregels
 - Beoordelingsregels vergunningaanvragen
 - Monitoring en informatie
- **Instructieregels**
 - Normen en bijbehorende regels die gelden voor bestuursorganen bij het vaststellen van programma's, **omgevingsplannen**, projectbesluiten, omgevings- en waterschapsverordeningen
 - Bijv. **omgevingsplan: regels geluid, geur, externe veiligheid, erfgoed en bedrijfsmatige activiteiten**

WAT ZIJN INSTRUCTIEREGELS?

- Algemeen verbindende voorschriften die zich **niet** tot burgers, maar tot bij die regel aangewezen bestuursorganen richten, zie *Kamerstukken II* 2013-14, 33 962, nr. 3 (MvT), p. 104
- Bevatten **bindende regels** voor bestuursorganen over:
 - de uitoefening van bepaalde taken, of
 - de inhoud of motivering van bepaalde besluiten
 - denk aan: programma's, omgevingsplannen, waterschapsverordeningen, omgevingsverordeningen en projectbesluiten
- Kunnen worden gesteld door Rijk (artikel 2.24 Ow) en provincie (artikel 2.22 Ow)
→ zie paragraaf 2.5.1 van de Ow
 - Instructieregels vanuit het Rijk staan (o.a.) in het Bkl
 - Instructieregels vanuit de provincie staan in de omgevingsverordening

WAAR VIND JE INSTRUCTIEREGELS?

- Instructieregels vanuit het Rijk zijn opgenomen in het Bkl
 - Afdeling 2.0 Bkl: instructieregels over omgevingswaarden gemeenten in het omgevingsplan en provincie in de omgevingsverordening
 - Hoofdstuk 3 Bkl: instructieregels over specifieke taken
 - Zie voor geluid o.a. afdeling 3.5 Bkl: geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen
 - Hoofdstuk 4 Bkl: instructieregels over programma's
 - Zie voor geluid o.a. afdeling 4.3 Bkl: actieplan geluid
 - Hoofdstuk 5 Bkl: instructieregels over omgevingsplannen
 - Zie met name afdeling 5.1 Bkl: instructieregels met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties
 - Zie voor geluid o.a. paragraaf 5.1.4 Bkl: beschermen van de gezondheid en van het milieu (gaat ook over andere aspecten zoals o.a. luchtkwaliteit, geur, trillingen etc.)
 - Hoofdstuk 6 Bkl: instructieregels over waterschapsverordeningen
 - Hoofdstuk 7 Bkl: instructieregels over omgevingsverordeningen
 - Hoofdstuk 8 Bkl: instructieregels over beoordelingsregels omgevingsvergunningen
 - Hoofdstuk 9 Bkl: instructieregels over projectbesluiten
- Instructieregels vanuit de provincie zijn opgenomen in de omgevingsverordening

DRIE TYPEN INSTRUCTIEREGELS

- In het Bkl zijn de instructieregels geharmoniseerd naar drietal basistypen regels:

Tabel 2.3. Basistypen van doorwerkingsconstructies in instructieregels

Wijze van bevoegdheidsuitoefening	1. <i>Betrekken bij</i> : aandacht schenken aan feiten of verwachtingen over feiten
	2. <i>Rekening houden met</i> : stuurt inhoudelijk de belangenafweging; als het bestuursorgaan daar goede redenen voor heeft, is afwijken (mits gemotiveerd) toegestaan
	3 <i>Harde, dwingende doorwerking («in acht nemen» of vergelijkbare dwingende formulering)</i>: het bestuursorgaan moet zich bij de uitoefening van de bevoegdheid aan de achterliggende norm houden Voorbeelden: In acht nemen Bevatten Wordt alleen verleend als

Bron: Stb. 2018, 292 (Nota van Toelichting Bkl), p. 218

VOORBEELDEN DRIE TYPEN INSTRUCTIEREGELS

Voorbeeld type 1 'Betrekken bij'

Artikel 5.78ab (belang van een geluidluwe gevel)

1. Bij de toepassing van artikel 5.78u wordt het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel betrokken.

Voorbeeld type 2 'Rekening houden met'

Artikel 5.59 (geluid door activiteiten – rekening houden met en aanvaardbaarheid)

1. In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen.

Voorbeeld type 3 'In acht nemen'

Artikel 5.7 (plaatsgebonden risico: kwetsbare gebouwen en locaties en zeer kwetsbare gebouwen)

1. In een omgevingsplan wordt een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van een activiteit in acht genomen van ten hoogste 1 op de 1.000.000 per jaar voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties.

WAAROM IS ER GEKOZEN VOOR MILIEUNORMERING VIA HET OMGEVINGSPLAN?

WAAROM MILIEUNORMERING VIA HET OMGEVINGSPLAN?

- De fysieke leefomgeving in Nederland varieert
 - Drukbevolkte verstedelijkte gebieden, landelijke gebieden, natuurgebieden en grote wateren.
- Ook binnen gebieden is grote variatie.
- Dit vraagt om **sturing op maat**, zodat zo goed mogelijk rekening gehouden wordt met de lokale omstandigheden en ontwikkelingen.
- Zonder flexibiliteit kan onvoldoende rekening worden gehouden met verschillen.
- Door te werken met instructieregels, worden er géén landelijke normen vastgesteld. Aan de planwetgever wordt overgelaten om de betreffende milieuaspecten in het omgevingsplan te regelen, waarbij de planwetgever kan bepalen of er gebruik gemaakt wordt van de geboden flexibiliteit.

MILIEU EN OMGEVINGSPLAN

Het omgevingsplan is onder de Omgevingswet het **belangrijkste instrument** van de gemeente voor de regulering van de fysieke leefomgeving

Bij de voorbereiding van het omgevingsplan moet het milieubelang worden afgewogen

- niet anders dan onder oud recht

Nieuw is wel dat in het omgevingsplan uiteenlopende **expliciete** milieunormen moeten worden vastgelegd, waarmee activiteiten worden gereguleerd

- denk o.a. aan geur- en geluidsnormen

MILIEU(NORMEN) IN HET OMGEVINGSPLAN VAN RECHTSWEGE

MILIEUNORMERING OMGEVINGSPLAN IN OVERGANGSFASE

- Met inwerkingtreding Omgevingswet hebben gemeenten meer mogelijkheden om zelf keuzes te maken **en** lokale belangen beter af te wegen
 - Rijk regelt een aantal zaken niet meer op rijksniveau en laat invulling en afweging aan lokale overheden
- Transitieperiode: van rijksregels naar decentrale regels – in de tussentijd geldt de bruidsschat
- **Bruidsschat:** een bijzondere vorm c.q. set van regels voor de overgangsfase van rijksregels naar gedecentraliseerde regels

D.m.v. de bruidsschat wordt voorkomen dat "er een *juridisch gat* ontstaat voor onderwerpen of specifieke regels die tot het moment van inwerkingtreding landelijk geregeld werden, maar na inwerkingtreding **gedecentraliseerd** zijn, terwijl het Rijk niet van gemeenten (...) verwacht om een omgevingsplan (waar deze onderwerpen voortaan in geregeld worden) **direct** bij inwerkingtreding van de Omgevingswet vast te stellen" (NvT Invoeringsbesluit).

MILIEUNORMERING OMGEVINGSPLAN IN OVERGANGSFASE

- Vanaf 01-01-'24: elke gemeente een **omgevingsplan van rechtswege**
- Omgevingsplan van rechtswege bevat ook milieunormen -> zie de bruidsschat

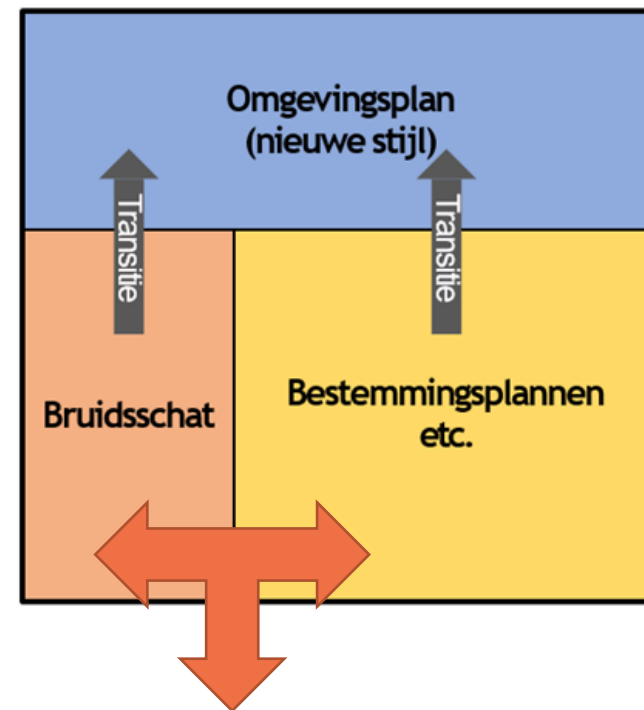
<i>AFDELING 22.3 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN</i>	
§ 22.3.1 Algemene bepalingen	
§ 22.3.2 Energiebesparing	
§ 22.3.3 Zwerfafval	
§ 22.3.4 Geluid	
§ 22.3.5 Trillingen	
§ 22.3.6 Geur	
§ 22.3.7 Bodembeheer.....	
§ 22.3.8 Afvalwaterbeheer.....	
§ 22.3.9 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen	

OMGEVINGSPLAN VAN RECHTSWEGE

- Voorrangsregeling opgenomen in bruidsschat
 - art. 22.1 lid 1 Invoeringsbesluit
- Bij strijdigheid milieunormen bruidsschat met regels uit ruimtelijk plan (bijv. een bestemmingsplan) dat onderdeel uitmaakt van het omgevingsplan van rechtswege, dan gaat de norm uit het bestemmingsplan voor

Artikel 22.1 Voorrangsbepaling

1. De regels in afdeling 22.2, met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en afdeling 22.3 zijn **niet van toepassing** voor zover die regels in strijd zijn met regels in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet.

Strijdigheid?

Vorrangsregeling (art. 22.1 lid 1 Invoeringsbesluit)

MILIEUNORMERING OMGEVINGSPLAN IN OVERGANGSFASE

- Gemeenten krijgen tot **1 januari 2032** de tijd om keuzes te maken hoe (en of?) de bruidsschat wordt omgezet
- Zie hierover p. 162 van de NvT bij het Invoeringsbesluit (Kamerstukken I 2018/19, 34 986, nr. D):

*"De regels in het tijdelijk deel **moeten** in de overgangsperiode bij appellabel besluit tot wijziging van het omgevingsplan, **al dan niet in een gewijzigde vorm**, in het nieuwe deel worden geplaatst. Een andere keuze is om die regels, voor zover **instructieregels** daaraan niet in de weg staan, bij een besluit tot wijziging van het omgevingsplan te laten **vervallen**."*

- **Kortom:** de gemeenteraad krijgt dus ook de mogelijkheid om ervoor te kiezen om de tijdelijke regels ongewijzigd in het nieuwe deel te plaatsen
- **Let op: conflictsituaties met bijv. instructieregels Bkl moeten worden voorkomen**

DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT IN DE BRUIDSSCHAT

DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT IN DE BRUIDSSCHAT

<i>AFDELING 22.3 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN</i>	
§ 22.3.1 Algemene bepalingen	
§ 22.3.2 Energiebesparing	
§ 22.3.3 Zwerfafval	
§ 22.3.4 Geluid	
§ 22.3.5 Trillingen	
§ 22.3.6 Geur	
§ 22.3.7 Bodembeheer.....	
§ 22.3.8 Afvalwaterbeheer.....	
§ 22.3.9 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen	

DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT IN DE BRUIDSSCHAT

Artikel 22.41 Algemeen toepassingsbereik

1. Deze afdeling is van toepassing op een **milieubelastende activiteit als bedoeld in de bijlage bij de Omgevingswet**.
2. Deze afdeling is **niet** van toepassing op:
 - a. wonen;
 - b. het feitelijk verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden aan bouwwerken of het feitelijk verrichten van onderhoudswerkzaamheden aan een bouwwerk of van een terrein;
 - c. een milieubelastende activiteit die in hoofdzaak in de openbare buitenruimte wordt verricht;
 - d. doorgaand verkeer op wegen, vaarwegen en spoorwegen;
 - e. een evenement (...).
 - f. het verrichten van werkzaamheden met een mobiele installatie op een weiland, akker of bos die geen verplaatsbaar mijnbouwwerk als bedoeld in artikel 4.1116 van het Besluit activiteiten leefomgeving is; en
 - g. bruggen, viaducten, verkeerstunnels en andere ondergronds gelegen bouwwerken voor het vervoer van personen of goederen en beweegbare waterkeringen.
3. Het tweede lid geldt niet voor milieubelastende activiteiten die bestaan uit het lozen op of in de bodem of op de riolering, voor zover het gaat om de gevolgen van het lozen voor de bodem, voor de voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater of voor het zuiveringstechnisch werk.

DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT IN DE BRUIDSSCHAT

Bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet:

“milieubelastende activiteit: activiteit die nadelige gevolgen voor het milieu kan veroorzaken, niet zijnde een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk of een wateronttrekkingsactiviteit;”.

Door de bruidsschat beschikt iedere gemeente over een omgevingsplan met daarin van rechtswege een afdeling 22.3 dit betrekking heeft op ‘milieubelastende activiteiten’ als bedoeld de bijlage bij de Omgevingswet.

Let wel, door het gebruik van deze term in de bruidsschat, worden heel veel activiteiten in de fysieke leefomgeving als milieubelastende activiteit bestempeld.

Het gebruik van de term ‘milieubelastende activiteit’ roept wel enkele vragen op.

VERHOUDING MBA BRUIDSSCHAT VS MBA BAL

VERHOUDING MBA BRUIDSSCHAT VS MBA BAL

In hoeverre zijn de regels uit het Bal van toepassing op MBA's als bedoeld in bruidsschat?

- **NIET!!**
- De regels die in het Bal zijn gesteld voor MBA's, zijn **alléén** van toepassing op MBA's die in H3 van het Bal zijn aangewezen.
- Als een MBA als bedoeld in de bruidsschat niet (ook) is aangewezen als een MBA in H3 van het Bal, is het Bal **niet** van toepassing op de MBA als bedoeld in de bruidsschat
- Kortom, een MBA als bedoeld in de bruidsschat is dus **niet** hetzelfde als een MBA aangewezen in H3 van het Bal.

VERHOUDING MBA BRUIDSSCHAT VS MBA BAL

Aandachtspunt

- Omgekeerd kunnen de regels van de bruidsschat over MBA's **wél** van toepassing zijn op MBA's die in hoofdstuk 3 van het Bal zijn aangewezen.
- Immers, degene die een activiteit verricht waarvoor in het omgevingsplan regels zijn gesteld, moet zich aan die planregels houden.
- Het feit dat een activiteit ook buiten het omgevingsplan wordt gereguleerd (bijvoorbeeld in het Bal) doet aan de werking van planregels niets af.
- Dit betreffen milieuaspecten van de in H3 van het Bal aangewezen MBA's die zich naar hun aard meer voor een lokale afweging lenen. O.a. geur, trillingen en geluid.
- Het voorgaande is **anders** als in de planregel voor de gelding daarvan een relatie wordt gelegd met het Bal.

VERHOUDING MBA BRUIDSSCHAT VS MBA BAL

§ 22.3.2 Energiebesparing

Artikel 22.51 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is niet van toepassing op een milieubelastende activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

§ 22.3.4.3 Geluid door windturbines en windparken

Artikel 22.75 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het geluid door het opwekken van elektriciteit met een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 m, bedoeld in artikel 3.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving, op een geluidgevoelig gebouw.

VERHOUDING MBA BRUIDSSCHAT VS MBA BAL

Kortom, een MBA als bedoeld in de bruidsschat is dus **niet** hetzelfde als een MBA aangewezen in H3 van het Bal.

Let wel, dit onderscheid is belangrijk.

- In par. 22.3.26 van de bruidsschat zijn voor een aantal MBA's een verbod behoudens omgevingsvergunning opgenomen.
 - Artikel 22.261 bruidsschat → het is verboden zonder omgevingsvergunning maden en vliegende insecten te kweken.
 - Artikel 22.263 bruidsschat → het is verboden zonder omgevingsvergunning propaan of propeen op te slaan in meer dan twee opslagtanks met een inhoud van meer dan 150 l.

VERHOUDING MBA BRUIDSSCHAT VS MBA BAL

- Wat voor soort omgevingsvergunning betreft het hier?

Artikel 5.1 Omgevingswet

"1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

a. Een omgevingsplanactiviteit.

(...)

tenzij het gaat om en bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

(...)

b. Een milieubelastende activiteit,

(...)

voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aanwezen geval."

VERHOUDING MBA BRUIDSSCHAT VS MBA BAL

In par. 22.3.26 van de bruidsschat zijn voor een aantal MBA's een verbod behoudens omgevingsvergunning opgenomen.

- Dit betreft is omgevingsvergunning voor een **omgevingsplanactiviteit**.
- Gevolg →
 - de beoordelingsregels voor deze omgevingsvergunning zijn neergelegd in het omgevingsplan!

MILIEU(NORMEN) IN HET NIEUWE DEEL VAN HET OMGEVINGSPLAN

EVENWICHTIGE TOEDELING VAN FUNCTIES AAN LOCATIES

Centrale norm voor omgevingsplan, artikel 4.2 lid 1 Omgevingswet:

*"Het omgevingsplan bevat voor het gehele grondgebied van de gemeente **in ieder geval** de regels die nodig zijn met het oog op **een evenwichtige toedeling van functies aan locaties**."*

Ter (gedeeltelijke) invulling van die norm van '**een evenwichtige toedeling van functies aan locaties**' zijn in het Bkl instructieregels gesteld.

Afdeling 5.1 Bkl, opschrift: '*Instructieregels met het oog op **een evenwichtige toedeling van functies aan locaties***'

BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING

HOOFDSTUK 5 OMGEVINGSPLANNEN 58

AFDELING 5.1 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP EEN EVENWICHTIGE TOEDELING VAN FUNCTIES AAN LOCATIES58

Artikel 5.1 (toepassingsbereik)

Deze afdeling is van toepassing op het stellen van regels in het omgevingsplan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet.

Instructieregels bepalen in welke gevallen **in ieder geval** milieuregels moeten worden opgenomen in het omgevingsplan

let op: onder omstandigheden afwijkingen mogelijk (binnen bandbreedte kaders hfdst. 5 Bkl)

INSTRUCTIEREGELS MILIEU

Externe veiligheid: art. 5.2 e.v. Bkl

- o.a. het aanwijzen van brand- en explosieaandachtsgebieden in het omgevingsplan(art. 5.14 Bkl)

Waterbelangen: art. 5.36 e.v. Bkl

- o.a. weging waterbelang bij vaststelling omgevingsplan (art. 5.36 Bkl)

Geluid: art. 5.55 e.v. Bkl (maar zie ook hfdst. 3 Bkl voor wegen, spoorwegen en industrieterreinen, afd. 3.5 Bkl)

- o.a. vastleggen geluidnormen in het omgevingsplan voor activiteiten. Normen voor langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en piekgeluiden (art. 5.65 Bkl)

Trillingen: art. 5.79 e.v. Bkl

- o.a. vastleggen trillingsnormen in het omgevingsplan voor trillingveroorzakende activiteiten (art. 5.87 Bkl)

INSTRUCTIEREGELS MILIEU

Slagschaduw windturbines: art. 5.89 e.v. Bkl

- slagschaduwnorm in omgevingsplan (art. 5.89f Bkl)

Bodem: art. 5.89g e.v. Bkl

- Omgevingsplan bevat waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor aangewezen stoffen (art. 5.89i Bkl gelezen in samenhang met bijlage XIIIa van het Bal)

Geur: artikel 5.90 Bkl

- Omgevingsplan bevat geurnormen voor RWZI's (art. 5.100 Bkl) en voor het houden van landbouwhuisdieren (art. 5.109 Bkl)

Kortom: aanzienlijke decentralisatie van normering van milieu

REIKWIJDTE INHOUD INSTRUCTIEREGELS

- Zijn er **geen** instructieregels gesteld over een onderwerp, dan in beginsel **vrijheid** om daarover zelf bepalingen op te nemen in het omgevingsplan (NvT Bkl, Stb. 2018, 292, p. 319):

"De gemeente kan in het omgevingsplan ook regels stellen over onderwerpen waarover geen instructieregels zijn opgenomen in dit besluit [lees: Bkl]. Zonder volledigheid te willen betrachten kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de kwaliteit van de openbare ruimte, de kwaliteit van de architectuur, lichthinder, windhinder, bezonning, stedelijk groen en recreatiemogelijkheden. Ook kunnen in het omgevingsplan regels gesteld worden over voorwaarden waaraan een activiteit moet voldoen, zoals het toegelaten aantal vierkante meter detailhandel of horeca."

En ook:

"De instructieregels beslaan niet de volledige breedte van het omgevingsplan. Voor onderwerpen waarover geen instructieregels zijn gesteld, maar die wel de fysieke leefomgeving betreffen, is de gemeente de vrijheid gelaten deze zelf in te vullen in het omgevingsplan." (p. 309)

VOORBEELD INSTRUCTIEREGEL GELUID

HET BEGRIP 'ACTIVITEITEN' ALS AANKNOPINGSPUNT VOOR NORMERING GELUID IN HET OMGEVINGSPLAN

Artikel 5.55 (toepassingsbereik)

"1. Paragraaf 5.1.4.2 is van toepassing op het toelaten:

- a. op een locatie van **een activiteit, anders dan het wonen, die geluid veroorzaakt op een geluidgevoelig gebouw** dat is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit; of*
- b. van **een geluidgevoelig gebouw** waarop geluid wordt veroorzaakt door **een activiteit, anders dan het wonen**, die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.*

Kortom: instructieregels geluid (par. 5.1.4.2) zijn (pas) van toepassing als:

1. het omgevingsplan een geluidveroorzakende activiteit toelaat **én** die leidt tot een geluidbelasting op een (planologisch toegelaten) geluidgevoelig gebouw, of
2. het omgevingsplan een geluidgevoelige gebouw mogelijk maakt **én** dat geluidgevoelige gebouw geluidbelasting ondervindt van een (planologisch toegelaten) activiteit.

VOORBEELD INSTRUCTIEREGEL GELUID

"Het geluidniveau op de gevel van andere gebouwen, zoals **kantoren of hotels**, of op locaties zonder gebouwen, zoals **natuur- en recreatiegebieden**, vormt **geen onderwerp van de instructieregels**. Dit wordt overgelaten aan de decentrale overheden in lijn met het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel dat is verankerd in artikel 2.3 van de wet. **Wel brengt het wettelijke vereiste van evenwichtige toedeling van functies aan locaties met zich dat het bevoegd gezag zich rekenschap geeft van de gevolgen van activiteiten die geluid produceren voor de niet van rijkswege beschermde gebouwen en locaties.**" (NvT 2018/292, p. 354).

INSTRUCTIEREGELS GELUID I.R.T. EVENWICHTIGE TOEDELING VAN FUNCTIES AAN LOCATIES

- Systeem van standaardwaarden (artikel 5.65 Bkl) en grenswaarden (artikel 5.66 Bkl) voor geluid

Artikel 5.59. (geluid door activiteiten – rekening houden met en aanvaardbaarheid)		🔗	📄	🔄	🖨️	⬇️
1	In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met het geluid door activiteiten op geluidgevoelige gebouwen.					
2	Een omgevingsplan voorziet erin dat het geluid door een activiteit op geluidgevoelige gebouwen aanvaardbaar is.					

Artikel 5.64. (verhouding met aanvaardbaarheid)		🔗	📄	🔄	🖨️	⬇️
1	Aan artikel 5.59, tweede lid , wordt voldaan door toepassing te geven aan artikel 5.65 .					
2	In afwijking van het eerste lid kan aan artikel 5.59, tweede lid , worden voldaan door toepassing te geven aan artikel 5.66, 5.67, 5.68, 5.69, 5.70 of 5.71 .					

- **Let op:** betreft systeem van instructieregels → dus geen sprake van rechtstreeks werkende burgers c.q. bedrijven bindende regels
- Moeten vertaald worden naar omgevingsplanregels → juridische binding
- Belangrijk verschil met rechtstreeks werkende geluidregels (art. 2.17 e.v. Activiteitenbesluit) voor inrichtingen

Artikel 5.65. (standaardwaarden en grenswaarden voor geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen)

1 Een omgevingsplan bevat:

- a.** als waarden de standaardwaarden, bedoeld in tabel 5.65.1, voor het toelaatbare geluid door een activiteit op een geluidgevoelig gebouw; en
- b.** als waarden de grenswaarden, bedoeld in tabel 5.65.2, voor het toelaatbare geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen.

Tabel 5.65.1 Standaardwaarde toelaatbaar geluid op een geluidgevoelig gebouw

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ als gevolg van activiteiten	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	70 dB(A)	70 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	65 dB(A)	65 dB(A)

Tabel 5.65.2 Grenswaarde toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	55 dB(A)	55 dB(A)
Maximaal geluidniveau $L_{A,max}$ veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	45 dB(A)	45 dB(A)

INSTRUCTIEREGELS GELUID I.R.T. EVENWICHTIGE TOEDELING VAN FUNCTIES AAN LOCATIES

Artikel 5.66 (flexibiliteit – afwijken tot grenswaarden)

1. Een omgevingsplan kan, gelet op de aard of locatie van de activiteit of cumulatie, andere waarden bevatten dan de standaardwaarden, bedoeld in artikel 5.65, eerste lid, aanhef en onder a, tweede, derde, of vierde lid.
2. Een omgevingsplan bevat op grond van het eerste lid alleen hogere waarden als:
 - a. dat niet leidt tot een overschrijding van de grenswaarden, bedoeld in tabel 5.66, in geluidgevoelige ruimten binnen geluidgevoelige gebouwen, anders dan binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen; of
 - b. op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit op grond van het omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift voor een activiteit een hogere waarde gold en de waarde niet hoger is dan de grenswaarde, zijnde de waarde die op grond van het omgevingsplan, de omgevingsvergunning of het maatwerkvoorschrift was toegelaten.

Tabel 5.66 Grenswaarden toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen geluidgevoelige gebouwen, anders dan binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	55 dB(A)	55 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	45 dB(A)	45 dB(A)

INSTRUCTIEREGELS GELUID I.R.T. EVENWICHTIGE TOEDELING VAN FUNCTIES AAN LOCATIES

Degene die de activiteit verricht, voldoet aan de volgende regels:

5.1 Geluid

- a. Het geluidsniveau veroorzaakt door activiteiten bedraagt niet meer dan:

Dagdeel	07:00-19:00	19:00-23:00	23:00-07:00
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,LT}$) ter plaatse van de perceelgrens	60 dB(A)	55 dB(A)	50 dB(A)
Maximaal geluidsniveau (L_{Amax}) ter plaatse van de perceelgrens	80 dB(A)	75 dB(A)	70 dB(A)
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,LT}$) op de gevel van geluidsgevoelige gebouwen	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)
Maximaal geluidsniveau (L_{Amax}) ter plaatse van geluidsgevoelige gebouwen	75 dB(A)	70 dB(A)	65 dB(A)

- b. Ongeacht het geluidsniveau op de gevel geldt in verblijfsruimten van geluidsgevoelige gebouwen:

Dagdeel	07:00-19:00	19:00-23:00	23:00-07:00
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,LT}$) en het	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidsniveau (L_{Amax})	55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

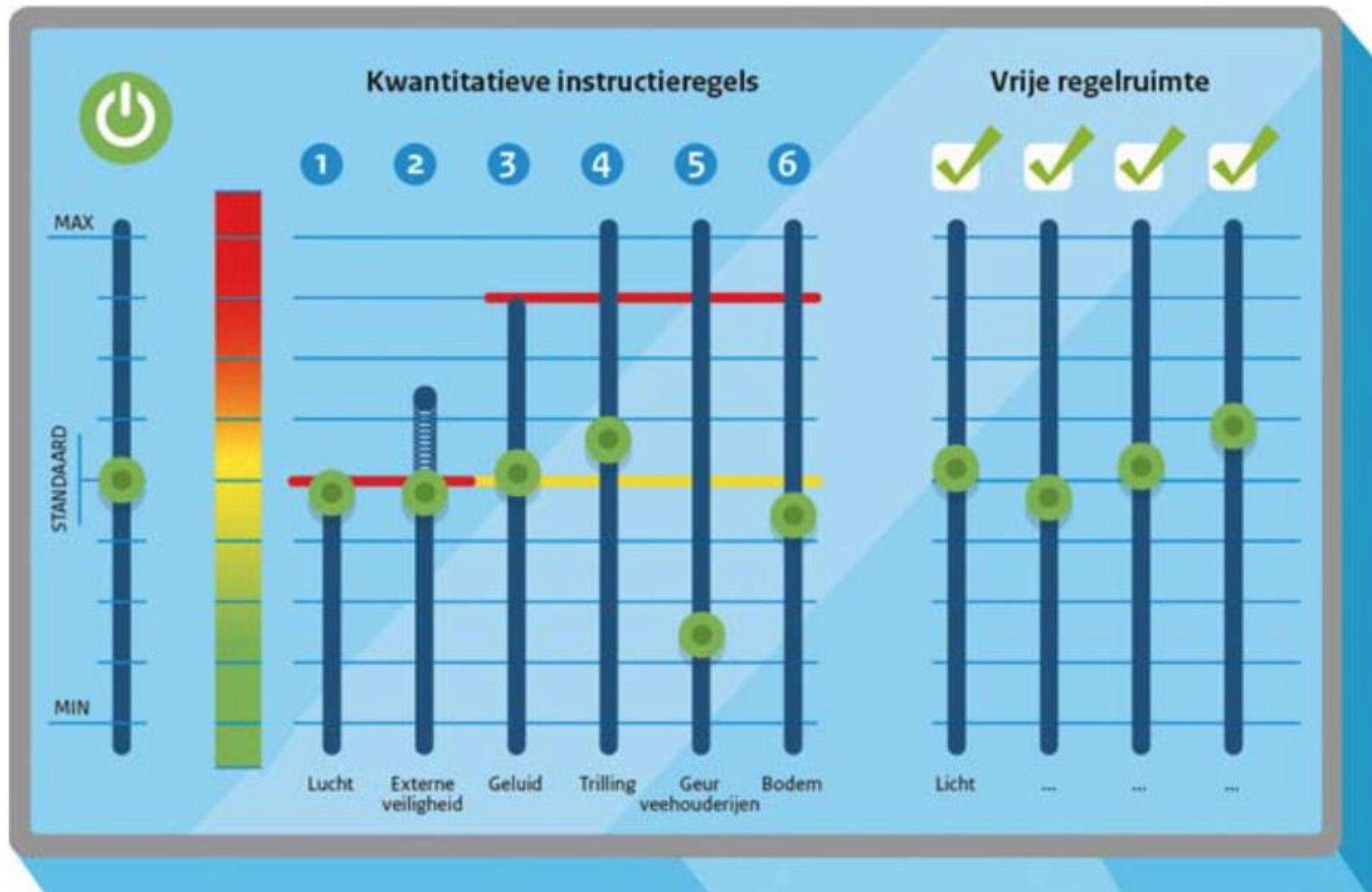
- c. De onder a en b gestelde voorschriften en waarden vervangen de waarden uit afdeling 2.8 Geluidhinder van het Activiteitenbesluit. De overige voorschriften en artikelen uit 2.8 blijven van kracht. Bovenstaande waarden zijn niet van toepassing op [bestaande bedrijfswoningen](#). Voor die woningen wordt de huidige geluidbelasting gehandhaafd, tenzij er een nieuwe bedrijfsactiviteit invloed heeft op deze bestaande woningen. Dan wordt voor het geluidsniveau op de gevel getoetst aan het bovenstaande en voor het binnenniveau getoetst aan het heersende binnenniveau.
- d. In afwijking van het onder a en b bepaalde bedraagt het geluidsniveau veroorzaakt door onderstaande bestaande bedrijven op enig punt op (de aangegeven zijde van) de perceelgrens niet meer dan:

INSTRUCTIEREGELS GELUID I.R.T. EVENWICHTIGE TOEDELING VAN FUNCTIES AAN LOCATIES

- d. In afwijking van het onder a en b bepaalde bedraagt het geluidsniveau veroorzaakt door onderstaande bestaande bedrijven op enig punt op (de aangegeven zijde van) de perceelgrens niet meer dan:

Inrichting	Adres	Zijde	07:00-19:00	19:00-23:00	23:00-07:00
<i>Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) ter plaatse van de perceelgrens</i>					
Auto Electric	Energieweg 11	Alle	66 dB(A)	61 dB(A)	56 dB(A)
Gebroeders Van Dam Sportprijzen	Energieweg 9	Alle	63 dB(A)	58 dB(A)	53 dB(A)
Euromaster Bandenservice B.V.	Prinses Margrietlaan 12	Alle	63 dB(A)	58 dB(A)	53 dB(A)
Gromax B.V.	Van Foreestlaan 7	Alle	67 dB(A)	62 dB(A)	57 dB(A)
TPG Post	Prinses Margrietlaan 5	Alle	65 dB(A)	55 dB(A)	53 dB(A)
Zandhandel Alphen aan den Rijn (Van der Waal B.V.)	Energieweg 19	Alle	80 dB(A)	79 dB(A)	73 dB(A)
A. Verbij Autobedrijf	Rijnhavenkade 4-6	Alle	67 dB(A)	62 dB(A)	57 dB(A)
Van der Bijl Mengvoeders	Energieweg 27-29	Noord	60 dB(A)	55 dB(A)	50 dB(A)
		Oost	67 dB(A)	64 dB(A)	56 dB(A)
		Zuid	64 dB(A)	60 dB(A)	54 dB(A)
		West	76 dB(A)	71 dB(A)	68 dB(A)

Inrichting	Adres	Zijde	07:00-19:00	19:00-23:00	23:00-07:00
<i>Maximaal geluidsniveau (L_{Amax}) ter plaatse van de perceelgrens</i>					
Auto Electric	Energieweg 11	Alle	80 dB(A)	75 dB(A)	70 dB(A)
Gebroeders Van Dam Sportprijzen	Energieweg 9	Alle	80 dB(A)	75 dB(A)	70 dB(A)
Euromaster Bandenservice B.V.	Prinses Margrietlaan 12	Alle	80 dB(A)	75 dB(A)	70 dB(A)
Gromax B.V.	Van Foreestlaan 7	Alle	80 dB(A)	75 dB(A)	70 dB(A)
TPG Post	Prinses Margrietlaan 5	Alle	80 dB(A)	75 dB(A)	81 dB(A)
Zandhandel Alphen aan den Rijn (Van der Waal B.V.)	Energieweg 19	Alle	81 dB(A)	80 dB(A)	80 dB(A)
A. Verbij Autobedrijf	Rijnhavenkade 4-6	Alle	80 dB(A)	75 dB(A)	70 dB(A)
Van der Bijl Mengvoeders	Energieweg 27-29	Noord	80 dB(A)	80 dB(A)	80 dB(A)

Figuur 8.1. Illustratie van een «mengpaneel» voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

VNG-HANDREIKING 'ACTIVITEITEN EN MILIEUZONERING'

Activiteiten en milieuzonering

Handreiking

Hekkel
man

VNG-HANDREIKING 'ACTIVITEITEN EN MILIEUZONERING'

Kort samengevat: het nieuwe deel van het omgevingsplan moet milieuregels bevatten waarmee activiteiten worden genormeerd

Om gemeenten een helpende hand te bieden bij het vastleggen van milieunormen in het omgevingsplan heeft de VNG recent (17 oktober 2024) de Handreiking 'Activiteiten en milieuzonering' gepubliceerd

- Link: <https://vng.nl/nieuws/nieuw-vng-handreiking-activiteiten-en-milieuzonering>

De Handreiking 2024 **vervangt** de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) en de Handreiking Milieuzonering Nieuwe Stijl (2019)

VNG-HANDREIKING 'ACTIVITEITEN EN MILIEUZONERING'

Opvallendste verschillen tussen oude en nieuwe Handreiking:

- Stelsel van richtafstanden tussen gevoelige en milieubelastende activiteiten keert niet meer terug. Normering activiteiten d.m.v. zones met daaraan gekoppeld concrete milieunormen is het uitgangspunt.
 - Richtafstanden blijken in de praktijk te groot of juist te klein;
 - Richtafstanden zijn generiek en houden geen rekening met de daadwerkelijke milieubelasting van een activiteit;
 - Lijsten met bedrijfsactiviteiten zijn niet altijd volledig dekkend.

*"De in deze handreiking beschreven nieuwe systematiek voor milieuzonering werkt niet meer met zones gekoppeld aan milieucategorieën en een Lijst van activiteiten met afstanden per activiteit. **In plaats daarvan wordt gewerkt met zones met milieuwaarden die de gebruiksruijnte per activiteit begrenzen, zónder een Lijst van activiteiten.**" (p. 6, Handreiking 2024)*

VNG-HANDREIKING 'ACTIVITEITEN EN MILIEUZONERING'

Opvallendste verschillen tussen oude en nieuwe Handreiking:

- Handreiking 2024 ziet op **enkel** de aspecten geur en geluid. Oude Handreiking (2009) bevatte richtafstanden voor geluid, geur, stof, gevaar
- Toepassing van de VNG-handreiking is **aanvullend** op de (door)vertaling van de instructieregels uit H5 Bkl voor geluid en geur in het omgevingsplan
- Toepassing Handreiking 2024 is niet eenvoudig
- Vereist (vergaande) kennis van de werking van de instructieregels voor geluid en geur uit H5 Bkl **én** daarnaast doorgronding van het (ingewikkelde) systeem van de Handreiking 2024, en niet te vergeten kennis van hoe dit op juridisch juiste wijze in het omgevingsplan vast te leggen
- **Daarom 8 juli 2025 → Webinar Nieuwe VNG-brochure**

BOPA EN (MILIEU)INSTRUCTIEREGELS

BOPA EN (MILIEU)INSTRUCTIEREGELS

Stel burgemeester en wethouders willen met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit **afwijken** van het omgevingsplan.

Zijn burgemeester en wethouders dan geboden aan de (milieu)instructieregels?

JAZEKER → ART. 8.0b BKL

*"1. Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een **buitenplanse omgevingsplanactiviteit**, anders dan een omgevingsplanactiviteit van provinciaal of nationaal belang, zijn op de beoordeling van de aanvraag van overeenkomstige toepassing:*

*a. **de regels van hoofdstuk 5;***

(...)

*2. Een omgevingsvergunning als bedoeld in het eerste lid **wordt geweigerd** als:*

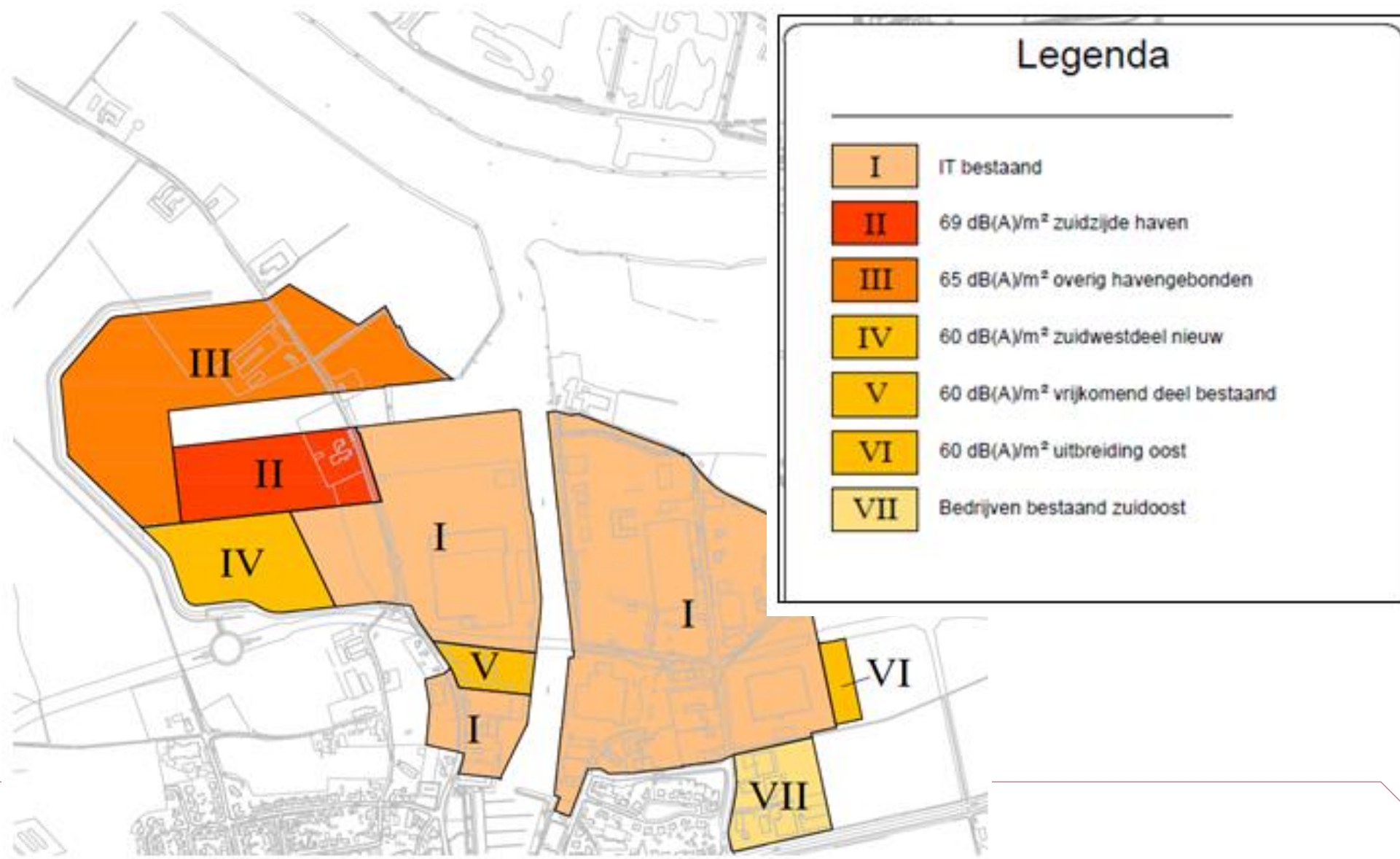
*a. de omgevingsplanactiviteit zou leiden tot een situatie die **niet** is toegelaten op grond van een **regel of instructie als bedoeld in het eerste lid;***

CREËREN EN VERDELEN VAN SCHAARSE MILIEUGEBRUIKSRUIMTE VIA HET OMGEVINGSPLAN

INLEIDING

- Gemeenten kunnen via het omgevingsplan schaarse milieuruimte creëren d.m.v. bijv. vaststellen cumulatieve milieunorm en/of omgevingswaarde (voor geur, geluid, stikstof, luchtkwaliteit)
- Vervolgens die cumulatieve norm gebruiken om milieuruimte te verdelen over individuele activiteiten dan wel kavels waarop die activiteiten plaatsvinden
 - R. Benhadi, Het omgevingsplan als besluit waarbij schaarse geluidruimte wordt toebedeeld, bijdrage in: Milieurecht in transitie, 2022, Boom Juridisch, p. 139-150
 - Zie ook conclusie Widdershoven, 6 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1847
 - AbRS 4 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:234, nr. 201309028/1/R1 (Haarlemmermeer 'De Liede');
 - AbRS 4 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:237, nr. 201308203/1/R3, AB 2015/83 (Papendrecht 'Bedrijventerrein Oosteind'), m.nt. R. Benhadi;
 - AbRS 11 maart 2015, ECLI:NL:RVS:2015:705, nr. 201307761/1/R4, AB 2015/257 (Slidrecht 'Molendijk-Industrieweg'), m.nt. R. Benhadi

VOORBEELD MILIEUVERKAVELING – GELUIDVERKAVELING IN BESTEMMINGSPLAN

MILIEUVERKAVELING

Niet beperkt tot geluid, wat de wetgever betreft. Ook andere milieuaspecten verkavelen (bijv. geur en stikstof)

Staatsblad 2018/292, p. 260:

*"Als de gemeente het naast de bescherming van het gebouw ook van belang vindt dat **een evenwichtige ontwikkeling van de locaties** op gang komt, kan ze in het omgevingsplan 'gebruiksruimte' aan de verschillende kavels toekennen. **Elke activiteit moet dan binnen de aan die kavel verbonden gebruiksruimte blijven. Als een bedrijf verdergaande emissiebeperkende maatregelen neemt, kan het daarmee groeiruimte voor zichzelf creëren, zonder het risico dat die door een ander is of wordt 'weggekaapt'.**"*

MILIEUVERKAVELING

Mogelijke discussie?

- Is de gemeenteraad niet via het omgevingsplan **schaarse rechten** aan het (her)verdelen?
- **Conclusie Widdershoven 6 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1847:**
- *"Voorstelbaar is dat er op enig moment binnen de zone geluidruimte vrijvalt als gevolg van het vertrek van een bedrijf of doordat de geluidruimte van een bestaand bedrijf vrijwillig of anderszins wordt beperkt. Als gevolg hiervan zal het plan in zoverre gewijzigd worden en staat het bevoegd gezag voor **de vraag hoe die vrijgevallen geluidruimte moet worden verdeeld over de zittende bedrijven. De voor die verdeling noodzakelijke wijziging van het plan ten gunste van een of meer van die bedrijven, impliceert volgens mij de verdeling van een schaars recht.** Het wijzigingsplan dat daartoe strekt, zal dus competitief en transparant moeten worden vastgesteld."*

MILIEUVERKAVELING

Hoe denk de wetgever hierover? (NvT 2018/292, p. 257):

*"Bij het verdelen van gebruiksruimte kan zich overigens de vraag voordoen of alle potentiële gegadigden voldoende in de gelegenheid zijn geweest om aanspraak te maken op het toebedeeld krijgen van (een deel van) de beschikbare gebruiksruimte. **In jurisprudentie over de verdeling van schaarse rechten is al aanvaard dat het bestuur verplicht is potentiële gegadigden mee te laten dingen bij dergelijke verdelingsvraagstukken. In een reactie op de consultatieversie van dit besluit is er door de Raad voor de rechtspraak op gewezen dat deze rechtsnorm ook kan gelden bij de verdeling van schaarse gebruiksruimte. Dat wil zeggen dat het bevoegd gezag een «passende mate van openbaarheid» zal moeten garanderen met betrekking tot de beschikbaarheid van de schaarse gebruiksruimte, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak voor diegenen die willen meedingen en de toe te passen criteria bij de verdeling. Het is aan het bestuursorgaan dat overgaat tot het verdelen van gebruiksruimte om hierover tijdig en voorafgaand aan de procedure duidelijkheid te scheppen.**"*

VERDELING SCHAARSE RECHTEN

Gevolgen?

De geluidsruijnte kan **alléén** worden toebedeeld als:

- een transparante verdelingsprocedure doorlopen is **voordat** de geluidsruijnte is verleend.
- Daarbij moet een passende mate van openbaarheid worden verzekerd met betrekking tot:
 - de beschikbaarheid van de geluidsruijnte,
 - de verdelingsprocedure;
 - het aanvraagtijsdvak; en
 - de toe te passen criteria.
- Hierover moet tijsdig voorafgaand aan de start van de aanvraagprocedure duidelijkheid geboden worden, door informatie over deze aspecten bekend te maken via een zodanig medium dat **potentiële** gegadigden daarvan kennis kunnen nemen.

AFSLUITENDE OBSERVATIES

AFSLUITENDE OBSERVATIES

- De gemeenteraad heeft met het omgevingsplan een niet te onderschatten instrument om milieu te normeren en gebiedsgericht milieubeleid juridisch bindend te maken;
 - ter illustratie het aspect geluid: *"Geluidregels kunnen net als bouwregels gedifferentieerd worden naar locaties, tot het niveau van individuele activiteiten toe."* (Stb. 2018/292, p. 352)
- Het omgevingsplan geeft gemeenten de mogelijkheid om in het omgevingsplan hun milieunormstelling af te stemmen op de ruimtelijke opgaven die zij in een bepaald gebied nastreven.
 - **Voorbeeld:** transformatielocatie waarbij functiemenging (bedrijvigheid en wonen) wordt nagestreefd. Vergaande mogelijkheden om in het omgevingsplan door middel van milieunormen op korte afstand milieugevoelige functies (o.a. woningbouw) en milieubelastende functies (o.a. bedrijvigheid) toe te staan.

AFSLUITENDE OBSERVATIES

- Het integreren van de milieuafweging en -normstelling in het omgevingsplan geeft in een **vroegtijdig** stadium inzicht in eventuele milieuknelpunten. Milieunormstelling kan dan direct in het omgevingsplan worden afgestemd op de milieuafweging (welke activiteiten op welke locatie met welke milieunormen?)
- Mogelijkheden om bedrijven te beschermen tegen “oprukkende woningbouw” door planologische verankering milieuruimte op kavelniveau
- Gemeenten kunnen via het omgevingsplan schaarse milieuruimte creëren d.m.v. vaststellen van een plafondwaarde (cumulatieve norm en/of omgevingswaarde) en op basis daarvan de beschikbare milieuruimte (her)verdelen

AFSLUITENDE OBSERVATIES

- Instructieregels hoofdstuk 5 Bkl vullen norm van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' slechts ten dele in.
- Norm van 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' is ruimer, dan alleen de onderwerpen waar instructieregels op zien. Niet wettelijke genormeerde aspecten zullen beoordeeld en waar nodig genormeerd moeten worden in het omgevingsplan. **Bijvoorbeeld:** Laagfrequent geluid, cumulatie.
- De milieubelastende activiteit in de bruidsschat is niet hetzelfde als de milieubelastende activiteit in H3 van het Bal.

Wiebe van de Rijt

06 - 12 08 54 05

w.van.de.rijt@hekkelman.nl

Advocatuur Nijmegen

Oranjesingel 1

6511 NJ Nijmegen

advocatuur@hekkelman.nl

024 - 382 83 84

Notariaat Nijmegen

Oranjesingel 41

6511 NN Nijmegen

notariaat-nijmegen@hekkelman.nl

024 - 382 84 86

Notariaat Arnhem

Sickeszplein 1

6821 HV Arnhem

notariaat-arnhem@hekkelman.nl

026 - 377 71 11